

HØRINGSNOTAT

Vedrørende høringssvar til forslag til Natura 2000-plan 2022-2027 for N233 Brabrand Sø med omgivelser

Forslag til Natura 2000-plan for N233 Brabrand Sø med omgivelser har været i offentlig høring fra den 21. februar 2022 til den 25. maj 2022.

Indkomne høringssvar kan ses i dokumentet "Indkomne høringssvar til høring af Natura 2000-planerne 2022-27" på Miljøstyrelsens hjemmeside.

Den offentlige høring er annonceret på Miljøstyrelsens hjemmeside og via Miljøstyrelsens nyhedsbrev. Relevante myndigheder er desuden direkte orienteret, jf. miljømålsloven § 43. Lodsejere med væsentlige interesser, der vil kunne berøres af et eller flere elementer i planlægningen for et Natura 2000-område, er individuelt blevet orienteret om høringen over forslag til Natura 2000-planer. Relevante organisationer og foreninger er ligeledes blevet direkte orienteret. Alle forslag til Natura 2000-planer har kunnet tilgås via Miljøstyrelsens hjemmeside.

Miljøstyrelsen har i alt modtaget ca. 440 høringssvar både specifikke høringssvar vedrørende de enkelte Natura 2000-planer og mere generelle høringssvar vedrørende naturplanlægningen. De generelle høringssvar er sammenfattet i et samlet høringssvar "Miljøstyrelsens generelle høringssvar vedrørende forslag til Natura 2000-planer 2022-2027", som kan findes på Miljøstyrelsens hjemmeside. De områdespecifikke høringssvar er gennemgået og behandlet i lokale høringssvar for hvert enkelt Natura 2000-område.

Til denne Natura 2000-plan er der modtaget i alt **1** høringssvar.

Høringssvar vedrørende den Strategiske Miljøvurdering behandles separat i den sammenfattende redegørelse, som ligger tilgængelig på Miljøstyrelsens hjemmeside.

Svarene har berørt følgende emner:

1. Datagrundlag
2. Indsatsprogram
3. Lovgrundlag
4. Målsætninger
5. Økonomi
6. Klima
7. Andet

Dette høringsnotat er inddelt emnevist. I det følgende afsnit sammenfattes de væsentligste synspunkter fra høringsvarene under de ovenfor nævnte emner, hvorefter Miljøstyrelsens bemærkninger er angivet i kursiv. Sidst i høringsnotatet gennemgås eventuelle justeringer i relevante Natura 2000-plan på baggrund af de indkomne hørings svar.

Det bemærkes, at høringsvarene kun er gengivet i hovedtræk. Høringsvarene kan i deres helhed læses på Miljøstyrelsens hjemmeside.

Bemærkninger til planforslaget

1. Datagrundlag

Resumé af hørings svar

Aarhus Kommune anbefaler, at arealopgørelser af udpegningsgrundlaget fremgår af bilag 1 – "Oversigt over grupperinger". For at løfte planernes informationsniveau samt lette planernes anvendelse anbefaler Aarhus Kommune, at der indsættes en kolonne med hvor mange hektar (ha), der er udpeget inden for hver naturtype. For sø-naturtyperne bør antal fremgå af oversigten.

Miljøstyrelsens bemærkninger

Miljøstyrelsen har noteret sig Aarhus Kommunes ønske om at arealopgørelser af udpegningsgrundlaget fremgår af bilag 1. Miljøstyrelsen kan oplyse, at arealopgørelser og antal fremgår af figurene, og at der ikke i forbindelse med denne generation af Natura 2000-planerne vil blive foretaget supplerende opgørelser til bilag 1.

Emnet er desuden beskrevet i Miljøstyrelsens generelle høringsnotat "Miljøstyrelsens generelle høringsnotat vedrørende forslag til Natura 2000-planer 2022-2027", som kan læses på styrelsens hjemmeside.

2. Indsatsprogram

Resumé af hørings svar

Aarhus Kommune finder, at planerne er meget generelle og indeholder såvel målsætninger, indsatser og retningslinjer, der ikke er relevante for den konkrete plan. Det skaber usikkerhed om planens budskaber, og der bør derfor ske en frasortering af temaer, der er irrelevante, så den enkelte plan er mere målrettet det specifikke Natura 2000-område.

Miljøstyrelsens bemærkninger

Emnet er beskrevet i Miljøstyrelsens generelle høringsnotat "Miljøstyrelsens generelle høringsnotat vedrørende forslag til Natura 2000-planer 2022-2027", som kan læses på styrelsens hjemmeside.

Resumé af hørings svar

Aarhus Kommune opfordrer Staten til at skabe nogle attraktive, langtidsholdbare støtteordninger til naturpleje for private lodsejere – også udenfor Natura 2000-områderne, da naturen udenfor bidrager til den samlede biodiversitet, øger naturens robusthed og fungerer som spredningskorridorer mellem Natura 2000-områderne.

Miljøstyrelsens bemærkninger

Emnet er beskrevet i Miljøstyrelsens generelle høringsnotat "Miljøstyrelsens generelle høringsnotat vedrørende forslag til Natura 2000-planer 2022-2027", som kan læses på styrelsens hjemmeside.

Resumé af hørings svar

Aarhus Kommune mener, at den områdespecifikke retningslinje omkring lavbundsarealer ikke er relevant inden for det aktuelle Natura 2000-område, da der ikke ligger kulstofholdige lavbundsjord i omdrift, der kan udtages. Alle områder

inden for Natura 2000-området er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3, og dermed allerede natur. Enkelte områder ligger så højt, at der ikke er tale om kulstoffoldige jorder. Sidste kategori er enten kortlagt som fredskov eller overdrev. På den baggrund bør den områdespecifikke retningslinje udgå af planen, og alternativt ønsker Aarhus Kommune, at Miljøstyrelsen peger på de påtænkte arealer, så opgaven kan løftes.

Miljøstyrelsens bemærkninger

Miljømålsloven fastlægger en opgavefordeling mellem stat og kommuner, der giver staten det overordnede ansvar for gennemførelse af direktivforpligtelserne og overlader den konkrete gennemførelse heraf til de respektive myndigheder. Natura 2000-planerne fastlægger udelukkende rammerne for den opfølgende handleplanlægning, men de fastsætter ikke specifikke krav til forvaltning af konkrete arealer. Konkrete projektforslag skal således implementeres af den relevante handleplanmyndighed.

Det er handleplanmyndigheden der identificerer hvor evt. klima-lavbundsprojekter kan iværksættes, hvorfor Miljøstyrelsen tager Aarhus Kommunes oplysning til efterretning. Miljøstyrelsens Klima-lavbundsordning (rettet mod kommuner, private lodsejere og fonde) og Landbrugsstyrelsens Lavbundsprojekter (rettet mod kommuner og Naturstyrelsen) har det primære formål at udtage kulstoffrige lavbundsprojekter. Derudover understøtter tilskudsordningerne desuden natur-, vandmiljø- og øvrige klimaformål, hvilket giver flere muligheder for klima- og naturfremmende projekter. Mere information om tilskudsordningerne kan findes på Miljøstyrelsens og Landbrugsstyrelsens hjemmesider.

3. Lovgrundlag

Resumé af høringssvar

Aarhus Kommune anbefaler, at lovgivningen ændres, således at udplantning af samtlige invasive arter fremadrettet forhindres. Bekæmpelse af alle andre arter end kæmpe bjørneklo forudsætter med den nuværende lovgivning en frivillig aftale med lodsejer. Staten opfordres til at overveje at ændre lovgivningen på området, så der skabes incitament til at bekæmpe de øvrige invasive arter indenfor såvel som udenfor Natura 2000-områderne. Det kunne eksempelvis undersøges, om "Bjørneklo-bekendtgørelsen" kan udvides til at gælde andre invasive arter, eller der kunne skabes et økonomisk incitament gennem tilskudsordninger, som målrettes bekæmpelse af invasive arter.

Miljøstyrelsens bemærkninger

Høringssvar med bemærkninger af juridisk karakter, herunder bemærkninger til regler, relation til anden lovgivning mv., er behandlet i Miljøstyrelsens generelle høringsnotat "Miljøstyrelsens generelle høringsnotat vedrørende forslag til Natura 2000-planer 2022-2027", som kan læses på styrelsens hjemmeside.

4. Målsætninger

Resumé af høringssvar

Aarhus Kommune mener, at der i det konkrete Natura 2000-område er etableret naturlig hydrologi, hvor det er muligt. Natura 2000-området "Brabrand Sø med omgivelser" ligger bynært i Aarhus Ådal og er modtagerecipient for overfladevand fra et stort opland. Ophør med drikkevandsindvinding på den nordlige side af Brabrand Sø har resulteret i stigende grundvandsstand. Beboelsesejendomme ligger stedvist helt tæt på områder med kortlagte rigkær. Denne kombination bevirker, at kommunen stedvist og i et vist omfang fortsat er forpligtet til at sikre afvandingen fra engene, så bagvedliggende bebyggelse ikke påvirkes af tilstrømmende overfladevand samt eventuel opstigende grundvand i kældre og fundamenter. Aarhus Kommune skal opfordre Miljøstyrelsen til at pege på de områder, hvor styrelsen vurderer, at der kan skabes hensigtsmæssig hydrologi, idet der kan være steder, som kommunen kan have overset.

Miljøstyrelsens bemærkninger

Miljømålsloven fastlægger en opgavefordeling mellem stat og kommuner, der giver staten det overordnede ansvar for gennemførelse af direktivforpligtelserne og overlader den konkrete gennemførelse heraf til de respektive myndigheder. Natura 2000-planerne fastlægger udelukkende rammerne for den opfølgende handleplanlægning, men de fastsætter

ikke specifikke krav til forvaltning af konkrete arealer. Konkrete projektforslag skal således identificeres og efterfølgende implementeres af den relevante handleplanmyndighed.

5. Økonomi

Resumé af høringssvar

Aarhus Kommune bemærker, at i de generelle retningslinjer er der fokus på at vedligeholde de indsats, som er udført i tidligere planperioder f.eks. ved genrydning, hvor der tidligere har været udført en Natura 2000-indsats. Aarhus Kommune forudsætter i den sammenhæng, at staten tilvejebringer et økonomisk grundlag for at udføre eksempelvis genrydning. Der skal samtidig arbejdes for en hensigtsmæssig drift og pleje af de lysåbne terrestriske naturtyper. Størstedelen af disse naturområder er tilpasset og udviklet gennem mange års ekstensiv landbrugsdrift i form af husdyrgræsning og høslæt. Udviklingen inden for det danske landbrug har medført, at der efterhånden er længere mellem græssende dyr på naturarealerne, og at høslæt hører til sjældenhederne. En naturlig konsekvens heraf er, at de lysåbne naturtyper gror til med dertilhørende tab af biologisk mangfoldighed. Aarhus Kommune vurderer derfor, at en grundforudsætning for Natura 2000-planernes målopfyldelse er, at de ekstensive driftsformer understøttes i en sådan grad, at det bliver økonomisk rentabelt for dem, der driver jorden. Der bør derfor være fokus på at udvikle støtteordningen og øge beløbsrammen til pleje af græs- og naturarealer, således at støtteordningerne til naturpleje i endnu højere grad bliver incitamentsskabende og langtidsholdbare for de private lodsejere. Aarhus Kommune er betænkelig ved, om den nuværende ordning er tilstrækkelig til at opnå det antal frivillige aftaler, der er nødvendige for opfyldelsen af Natura 2000-planernes indsatsprogram.

Miljøstyrelsens bemærkninger

Indsatsprogrammet i Natura 2000-planerne er afstemt, så den økonomiske ramme og den krævede indsats i planerne passer sammen. Til gennemførelse af planerne stiller staten en række virkemidler til rådighed, ligesom det forudsættes, at kommunerne i mindre omfang bidrager økonomisk via de midler, som kommunerne er blevet økonomisk kompenseret for af staten (DUT-midlerne).

Emnet er beskrevet i Miljøstyrelsens generelle høringsnotat "Miljøstyrelsens generelle høringsnotat vedrørende forslag til Natura 2000-planer 2022-2027", som kan læses på styrelsens hjemmeside.

6. Klima

Resumé af høringssvar

Aarhus Kommune mener at rigkærene omkring Brabrand Sø og Årslev Engsø er under pres bl.a. på grund af, at der de seneste år er konstateret oversvømmelser på engene og i kærene i længere tid, også hen i planternes vækstsæson. Længerevarende oversvømmelser i rigkærenes vækstsæson kan blive en udfordring, både for den fremtidige naturpleje og for om målet om høj til god bevaringsstatus for 4 ha vådbunds naturtyper kan sikres fremadrettet, som det fremgår af planens konkrete målsætninger for naturtyper og arter. Aarhus Kommune efterspørger på den baggrund, at Miljøstyrelsen igangsætter undersøgelser, der tilvejebringer viden om eventuelle udfordringer med klimaforandringer og målopfyldelse i bynære Natura 2000-områder.

Miljøstyrelsens bemærkninger

Miljømålsloven fastlægger en opgavefordeling mellem stat og kommuner, der giver staten det overordnede ansvar for gennemførelse af direktivforpligtelserne og overlader den konkrete gennemførelse heraf til de respektive myndigheder. Natura 2000-planerne fastlægger udelukkende rammerne for den opfølgende handleplanlægning, men de fastsætter ikke specifikke krav til forvaltning af konkrete arealer. Konkrete projektforslag skal således identificeres og efterfølgende implementeres af den relevante handleplanmyndighed.

Emnet er desuden beskrevet i Miljøstyrelsens generelle høringsnotat "Miljøstyrelsens generelle høringsnotat vedrørende forslag til Natura 2000-planer 2022-2027", som kan læses på styrelsens hjemmeside.

7. Andet

Resumé af høringssvar

Aarhus Kommune påpeger, at i det indledende afsnit 2.1 s. 10 "Områdebeskrivelse" er det nævnt, at området helt overvejende er privat ejet. Dette er imidlertid ikke korrekt, eftersom Aarhus Kommune ejer ca. 151 ha i Natura 2000-området, hvilket svarer til ca. 29%. Aarhus Kommune betragter sig derfor som en betydelig lodsejer i området. Aarhus Kommune skal anmode om, at teksten rettes i overensstemmelse med de faktiske forhold.

Miljøstyrelsens bemærkninger

Miljøstyrelsen har noteret sig Aarhus Kommunes input og vil derfor i den endelige Natura 2000-plans områdebeskrivelse håndtere dette ved, at afsnittet opdateres med de nye oplysninger.

Justering af forslag til Natura 2000-plan for N233 Brabrand Sø med omgivelser

På baggrund af de indkomne bemærkninger er Natura 2000-planens afsnit om "Områdebeskrivelse" tilrettet, så det præciseres, at Aarhus Kommune er en betydelig lodsejer i området.

Ingen af ændringerne i forhold til planforslaget giver anledning til fornyet høring over planforslaget, jf. miljømålslovens § 45.

Bilag 1: Indkomne hørings svar til Natura 2000- planforslaget N233 Brabrand Sø med omgivelser

Sagsnummer	Høringspart
2022-39088	Aarhus Kommune